

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2016 m. birželio 9 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2016/0152 (COD)

9611/16
ADD 2 REV 1 (bg,cs,da,el,es,et,fi,hr,hu,it,lt,
lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv)

MI 396
TELECOM 104
DIGIT 60
CONSOM 130
IND 116
COMPET 339
ENT 102
POSTES 3
JUSTCIV 155
PI 64
CODEC 772
IA 31

PASIŪLYMAS

Komisijos dok. Nr.: SWD(2016) 174 final/2

Dalykas: KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA“, pridedamas prie EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl geografinio blokavimo ir kitokių formų diskriminavimo dėl klientų pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos problemos sprendimo būdų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB, pasiūlymo

Delegacijoms pridedamas dokumento SWD(2016) 174 final **nauja redakcija**.

Priedama: SWD(2016) 174 final/2

Briuselis, 2016 05 25
SWD(2016) 174 final/2

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

pridedamas prie

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO

dėl geografinio blokavimo ir kitokių formų diskriminavimo dėl klientų pilietybės, gyvenamosios arba įsisteigimo vietos problemos sprendimo būdų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB, pasiūlymo

{COM(2016) 289 final}
{SWD(2016) 173 final}

Santraukos lentelė
Reglamento dėl geografinio blokavimo ir kitokių formų diskriminavimo dėl pilietybės arba gyvenamosios vietos problemos sprendimo būdų pasiūlymo poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
Klientus, daugiausia vartotojus, nors būna, kad ir mažąsias įmones, vis labiau domina galimybės pirkti užsienyje. Tačiau valstybėse narėse veikiantys komercinės veiklos subjektai dažnai atsisako jiems parduoti prekes arba nustato kitokias kainas dėl to, kad klientai yra ne toje pačioje valstybėje narėje. 2015 m. atliktas kontrolinio pirkimo tyrimas parodė, kad pavyko sudaryti tik daugiau nei trečdalį tarpvalstybinio pirkimo sandorių (37 proc.). Yra pagrįstų priežasčių neparduoti prekių į užsienį, pvz., vartotojų teisės aktų skirtumai, pridėtinės vertės mokestis, tarpvalstybinių pristatymo kanalų pralaidumo stoka ir t. t. Vis dėlto daug apribojimų yra nepateisinami.
Ko siekiama šia iniciatyva?
Šios iniciatyvos tikslas – užtikrinti klientų nediskriminavimą bendrojoje rinkoje. Kartu siekiama šalinti kai kurias esmines tokio įmonių elgesio priežastis, pvz., Komisijos iniciatyvomis, įgyvendinamomis pagal skaitmeninės bendrosios rinkos ir bendrosios rinkos strategijas (skaitmeninės sutartys, siuntų pristatymas, vieno langelio principu veikiančios minimaliosios PVM sistemos plėtra). Šioje iniciatyvoje dėmesys skiriamas pirmiausia toms situacijoms, kuriose nėra objektyvių priežasčių užsienio ir vietinius klientus aptarnauti nevienodai.
Kokia papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
Problemos pobūdis yra tarpvalstybinis, o pati problema aktuali visoms valstybėms narėms. Šiuo metu valstybės narės ir jų nacionalinės vykdymo užtikrinimo įstaigos neturi pakankamai aiškių pagrindinių teisės aktų, kad užtikrintų čia aptariamų nuostatų laikymąsi. Todėl, atsižvelgiant į mastą ir tikėtiną poveikį, tikslų geriau siekti ES lygmens priemonėmis.

B. Sprendimai
Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar yra tinkamiausia politikos galimybė? Kodėl?
Reikalaujant vien daugiau skaidrumo (1 galimybė) tikslas nebūtų pasiektas. Draudimas blokuoti prieigą prie interneto svetainių ir klientus be aiškaus jų sutikimo automatiškai nukreipti į kitus tokių svetainių variantus (2 galimybė), taikomas kartu su reikalavimu pateikti išskirtinių pagrįstų blokavimo atvejų paaiškinimą, problemą būtų išsprendęs tik iš dalies. Pasirinkus tinkamiausią galimybę (3 galimybė), bus siekiama nustatyti konkrečias situacijas, kuriose geografinis diskriminavimas būtų nepateisinamas (kai parduodamos materialiosios prekės, o klientas pasirūpina tarpvalstybiniu pristatymu; kai paslaugos teikiamos toje fiziniame vietoje, kurioje komercinės veiklos subjektas vykdo savo veiklą; kai paslaugos teikiamos elektroninėmis priemonėmis, todėl pristatymo problema neaktuali). Pasirinkus 4 galimybę, būtų buvęs parengtas pateisinamųjų geografinio diskriminavimo priežasčių sąrašas, kad būtų aiškesni Paslaugų direktyvos 20 straipsnio 2 dalies principai. Ši galimybė atmesta dėl sudėtingumo. Pagal 5 galimybę buvo numatyta reikalauti, kad įmonės materialiąsias prekes siųstų į užsienį, todėl tikslams pasiekti ji būtų buvusi tinkamiausia, tačiau ją teko atmesti dėl to, kad įmonėms būtų atsiradę nepamatuoti didelių sąnaudų.
Kas kuriai galimybei pritaria?
1 galimybei labai pritaria vartotojai, tačiau kai kurios įmonės pareiškė abejonių. 2 galimybei

aiškiai pritaria vartotojai, su ja sutinka ir įmonės. Akivaizdi dauguma vartotojų pritaria 3 galimybei, tačiau įmonių nuomonės dėl jos išsiskyrė – vienos įmonės teigė jai prieštaraujančios, o kitos – jai būtų pritarusios, jeigu, pvz., sudarius sandorį, klientai patys rūpintųsi prekių pristatymu. 4 galimybės prašė kai kurios įmonės, kad būtų daugiau teisinio aiškumo, tačiau kitos įmonės šiai galimybei prieštaravo. 5 galimybei vartotojai iš esmės pritaria, tačiau įmonės jai griežtai prieštarauja.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie tinkamiausios galimybės privalumai?

Remiantis turimais duomenimis, pvz., apie nuotolinį elektronikos gaminių pardavimą (tai viena iš populiariausių elektroninės prekybos rūšių), panaikinus tarpvalstybiniam pardavimui įmonių taikomą geografinį blokavimą, tikėtinas suminis poveikis prilygtų maždaug 1,1 proc. viso rinkos dydžio (bendro pardavimo) padidėjimui. Šią prekybą daugiausia lemtų mažėjantis vietinis pirkimas, ypač neelektroninėmis priemonėmis. Apskaičiuota, kad prekybos grynosios apimties didėjimo poveikis bus tik 0,4 proc. Dėl to visoje Europos Sąjungoje neelektroninės prekybos kainos sumažės vidutiniškai 0,5 proc., o elektroninės prekybos – vidutiniškai 0,6 proc. Nėra prognozės, kad kainos didėtų kurioje nors valstybėje narėje. Jei poveikis, kokio tikimasi, pasireikš visoms materialiosioms prekėms, 28 ES valstybių narių visa vartotojų gaunama papildoma nauda galėtų padidėti vidutiniškai 0,8 proc., tačiau nevienodai valstybėse narėse. Vis dėlto reikia prisiminti, kad bazinis lygis priklausys nuo susijusių reguliavimo priemonių veiksmingumo.

Kiek išlaidų reikės tinkamiausios galimybės įgyvendinimui?

Kad būtų atsisakyta automatinio klientų nukreipimo į kitus elektroninių sąsajų variantus, o tokiam nukreipimui būtų prašoma klientų sutikimo, bus reikalavimų laikymosi vienkartinį išlaidų, tačiau jos susijusios tik su mažu interneto svetainių skaičiumi (maždaug 2 proc. interneto svetainių, kurioms tenka 7,5 proc. tarpvalstybinio srauto). Kitų išlaidų, susijusių su reikalavimų laikymusi, susidarytų labai mažai, nes komercinės veiklos subjektai užsienio klientus aptarnautų kaip vietinius. Jie galėtų skaidriai atgauti tiek patirtų papildomų, pvz., mokėjimo sistemų arba kitokių, išlaidų, kiek būtų objektyviai pagrįsta.

Koks bus poveikis verslui, mažosioms ir vidutinėms įmonėms, taip pat labai mažoms įmonėms?

Priemonė bus taikoma visoms įmonėms, įskaitant labai mažas, mažąsias ir vidutines įmones. Vienintelis papildomas apsunkinimas galėtų būti susijęs su nedidele priemoka už mokėjimo paslaugas ir poreikis susirasti kliento valstybėje taikomą PVM tarifą, jei parduodamos skaitmeninės prekės (registracija vyksta per vieno langelio principu veikiančią minimaliąją PVM sistemą). Pagal naująjį PVM pasiūlymą, ši informacija bus lengvai prieinama. Tačiau įmonėms, kurios pagal nacionalinius teisės aktus atleistos nuo PVM, tokia paieška gali būti sunki. Todėl jos yra atleidžiamos nuo vienodo aptarnavimo pareigos. Daryti visišką išimtį labai mažoms ir mažosioms įmonėms būtų neperspektyvu.

Ar bus reikšmingas poveikis nacionaliniams biudžetams ir administracijoms?

Reikalavimų vykdymą vartotojų atžvilgiu užtikrins jau esamos įstaigos, koordinuojamos pagal Reglamentą dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje, todėl naujų organizacinių išlaidų neplanuojama. Komisijai žinoma apytiksliai 1 500 skundų, pateiktų per aštuonerius metus (2007–2015 m.), tačiau ji mano, kad vartotojams kyla kur kas daugiau problemų. Tikimasi, kad reglamentu nustatyti komercinės veiklos subjektų įpareigojimai bus aiškesni ir jis atgrasys nuo žalingų veiklos metodų. Todėl neplanuojama, kad metinis darbo krūvis valstybėse narėse labai padidėtų.

Ar bus kitoks reikšmingas poveikis?

Ne, priemonė taikoma visiems komercinės veiklos subjektams, prekiaujantiems su klientais

Europos Sąjungoje, todėl poveikio tarptautiniam konkurencingumui nebus.

D. Tolesni veiksmai

Kada politika bus peržiūrėta?

Reglamentas turėtų būti visapusiškai vertinamas praėjus penkeriems metams nuo jo įsigaliojimo.